

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL SKUNDO PRIŠ PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2018-07-26 Nr. 4D-2018/2-428
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Palangos miesto savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Pareiškėjo kreipimąsi dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi nagrinėjant nuosavybės teisių į valstybės išperkamą pastatą, esantį ..., Palangoje, atkūrimo klausimą.

2. Pareiškėjas skunde, be kita ko, nurodo:

2.1. „Klaipėdos apygardos administracinis teismas 2016-04-06 sprendimu administracinėje byloje Nr. ... nusprendė įpareigoti atsakovą Savivaldybę Pareiškėjui atkurti nuosavybės teises į valstybės išperkamą pastatą, esantį ..., Palanga, išmokant teisės aktų nustatyta tvarka paskaičiuotą piniginę kompensaciją. LVAT 2017-10-10 nutartimi administracinėje byloje Nr. ... sprendimą paliko nepakeistą“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „Savivaldybės administracija iki šiol teismo sprendimo neįvykdė, piniginės kompensacijos nesumokėjo ir neatliko būtinų procedūrų tam, kad tokia kompensacija būtų sumokėta: iki šiol neatliko turto vertinimo, nerezervavo tam reikalingų valstybės skiriamų asignavimų, t. y. Vyriausybei nepateikė užsakymo rezervuoti lėšas“;

2.3. „Vietoje reikalų sprendimo iš esmės Savivaldybės administracija laikėsi išgalvotų ir nereikalingų procedūrų [...]. Informuoju, kad ... Lt (... Eur) kompensacija nebuvo išmokėta, nes Klaipėdos apygardos administracinis teismas 2016-04-06 sprendimu administracinėje byloje Nr. ... Savivaldybės administracijos įsakymo dalį dėl kompensacijos dydžio panaikino. Savivaldybės administracija iki šiol naujo įsakymo nepriėmė ir vilkina nuosavybės teisių atkūrimą“;

2.4. „Savivaldybės administracija jokios informacijos ar paaiškinimų nuo 2017-10-10 Klaipėdos apygardos administracinio teismo 2016-04-06 sprendimo administracinėje byloje Nr. ... įsiteisėjimo neteikė“;

2.5. „Savivaldybės administracija [...] nepateikė atsakymo į 2017-05-22 raštą.“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo: „Pripažinti biurokratizmu ir vilkinimu Savivaldybės administracijos ir jos tarnautojų veiksmus vykdant nuosavybės teisių atkūrimą į pastatą ..., Palanga [...]“.

4. Pareiškėjas prie patikslinto skundo, be kita ko, pateikė savo 2017-05-22 kreipimosi, adresuoto Palangos miesto merui, Lietuvos Respublikos Prezidentūrai, Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui, Lietuvos Respublikos generaliniam prokurorui ir kt., kopiją. Šiame kreipimesi Pareiškėjas kelia nuosavybės teisių į valstybės išperkamą pastatą, esantį ..., Palangoje, atkūrimo ir kitus Pareiškėjui rūpimus klausimus.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Seimo kontrolierius 2018-05-28 raštu Nr. 4D-2018/2-428/3D-1466 „Dėl informacijos pateikimo“ kreipėsi į Savivaldybės administraciją prašydamas pateikti su skunde ir patikslintame skunde nurodytomis aplinkybėmis susijusią informaciją ir ją patvirtinančių dokumentų kopijas.

6. Iš Savivaldybės administracijos 2018-06-29 raštu Nr. (4.11)D3-2160 „Dėl informacijos pateikimo“ pateiktos informacijos nustatyta:

6.1. „Savivaldybėje 2017-05-23 buvo gauti 2017-05-22 Pareiškėjo subjektyvūs, tikrovės neatitinkantys teiginiai, kuriuos jis taip pat pateikė Prezidentei, Generaliniam prokurorui, Seimo Pirmininkui, Ministrui Pirmininkui, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriui. Į 2017-05-22 Pareiškėjo raštą Savivaldybė atsakė 2017-07-14 raštu Nr. 3D-2517“;

6.2. „Savivaldybės administracija 2018-06-18 raštu Nr. 3D-2026 informavo antstolę Redą Vizgaudienę, kad, vykdant Lietuvos Vyriausiojo Administracinio teismo 2017 m. spalio 10 d. nutartį byloje Nr. ..., Savivaldybės administracija 2018-06-18 įsakymu Nr. A1-792 atkūrė Pareiškėjui nuosavybės teises į buvusį gyvenamąjį namą, ..., Palangoje [...], jo negražinant natūra, o kompensuojant pinigais rinkos verte – ... Eur, tuo visiškai įvykdant Klaipėdos apygardos administracinio teismo 2016-04-16 sprendimą byloje Nr. ...“;

6.3. „Regionų apygardos administracinis teismas 2018-06-19 nutartimi administracinėje byloje Nr. ... konstatavo, kad Klaipėdos apygardos administracinio teismo 2016-04-06 sprendimą Savivaldybė įvykdė visiškai.“

7. Savivaldybės administracija Seimo kontrolieriui, be kita ko, pateikė:

7.1. Savivaldybės administracijos 2017-07-14 rašto Nr. (1.11.)-3D-2517 „Dėl nepagrįstų teiginių skleidimo“ kopiją. Šiuo raštu, atsakant į 2017-05-22 kreipimąsi, Pareiškėjas informuotas, kad: „[...] Savivaldybės administracija bus priversta kreiptis į teismą dėl dalykinės reputacijos gynimo ir žalos atlyginimo, jei Jūs ir toliau skleisite tikrovės neatitinkančius bei visiškai nepagrįstus teiginius apie Savivaldybės administraciją ir jos tarnautojų veiklą“;

7.2. Regionų apygardos administracinio teismo 2018-06-19 nutarties administracinėje byloje Nr. ... kopiją. Šia nutartimi konstatuota, kad „Iš Savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-06-18 įsakymo „Dėl nuosavybės teisių į pastatą atkūrimo“ Nr. 792 matyti, kad Klaipėdos administracinio teismo 2016-04-06 sprendimas administracinėje byloje Nr. ... pagal Pareiškėjo skundą ir patikslintą skundą Savivaldybei, tretiesiems suinteresuotiems asmenims [...] dėl įsakymo dalies panaikinimo, įpareigojimo atkurti nuosavybės teises, įpareigojimo atlikti veiksmus [...], yra įvykdytas.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

8. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai

8.1. Seimo kontrolierių įstatymo *12 straipsnis* – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje“;

8.2. Viešojo administravimo įstatymo:

8.2.1. *3 straipsnis* – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujami šiais principais: [...] 13) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį“;

8.2.2. *14 straipsnis* – „1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė.“

8.3. Vietos savivaldos įstatymo:

8.3.1. *6 straipsnis* – „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos: [...] 11) piliečių prašymų atkurti nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamąjį turtą nagrinėjimas ir sprendimų dėl nuosavybės teisių atkūrimo priėmimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka [...]“;

8.3.2. *29 straipsnis* – „8. Savivaldybės administracijos direktorius: 1) tiesiogiai ir asmeniškai atsako už įstatymų, Vyriausybės ir savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais; 3) organizuoja savivaldybės administracijos darbą, [...] atsako už vidaus administravimą savivaldybės administracijoje; [...] 6) įstatymų nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš jų atleidžia savivaldybės administracijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartį, [...] atlieka kitas Valstybės tarnybos įstatymo ir savivaldybės tarybos jam priskirtas personalo valdymo funkcijas; [...]“;

8.3.3. *30 straipsnis* – „3. [...] Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai yra atskaitingi savivaldybės administracijos direktoriui.“

8.4. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875, nustatyta:

8.4.1. *25 punktas* – „Prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos. Administracinės procedūros atliekamos laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnyje nustatytų terminų“;

8.4.2. *26 punktas* – „Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų gavimo institucijoje dienos, institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų. Pratęsus Taisyklių 25 punkte nustatytą prašymo nagrinėjimo terminą, institucija per 2 darbo dienas nuo institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens tokio sprendimo priėmimo dienos išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis“;

8.4.3. *35 punktas* – „Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: 35. Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: 35.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.4. į kitus prašymus – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys.“

Tyrimo išvados

9. Iš pateikto skundo, patikslinto skundo bei pridėtų dokumentų turinio nustatyta, kad Pareiškėjas skundžia Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmus (neveikimą), galimai netinkamai nagrinėjant Pareiškėjo kreipimąsi dėl nuosavybės teisių į valstybės išperkamą pastatą, esantį ..., Palangoje, atkūrimo.

10. Apibendrinus skundo tyrimo metu gautą informaciją ir dokumentus (pažymos 2, 4, 6 ir 7 punktai), teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 8 punkte, susijusius su Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmais (neveikimu), nagrinėjant Pareiškėjo kreipimąsi, konstatuotina:

10.1. Pareiškėjo 2017-05-22 kreipimasis Savivaldybės administracijoje gautas 2017-05-23 (pažymos 6.1 papunktis). Atsakymą Savivaldybės administracija pateikė 2017-07-14 raštu

(pažymos 7.1 papunktis), t. y., atsakymas Pareiškėjui pateiktas pažeidžiant Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 25 punkte nustatytą 20 darbo dienų terminą (pažymos 8.4.1 papunktis). Savivaldybės administracija nepateikė duomenų apie tai, jog nagrinėdama 2017-05-22 kreipimąsi būtų informavusi Pareiškėją apie jo skundo nagrinėjimo termino pratęsimą, kaip tai numatyta Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 26 punkte (pažymos 8.4.2 papunktis);

10.2. kaip numatyta Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 13 punkte, viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (pažymos 8.2.1 papunktis). Pagal Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 35 punktą, atsakymas į prašymą turi būti parengiamas atsižvelgiant į jo turinį, o pagal šių taisyklių 35.4 papunktį, į tuos kreipimusis, kuriais neprašoma suteikti administracinę paslaugą, pateikti turimą informaciją ar priimti administracinį sprendimą, turi būti pagal šio kreipimosi turinį atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys (pažymos 8.4.3 papunktis).

Pažymėtina tai, kad Savivaldybės administracija 2017-07-14 atsakyme (pažymos 7.1 papunktis) nenurodė, dėl kokių priežasčių ir kuriuos Pareiškėjo 2017-05-22 kreipimesi dėstomus teiginius ji vertina kaip neatitinkančius tikrovės, nepateikė informacijos, susijusios su šiame kreipimesi keliamais klausimais, taip pat neargumentavo, kuo vadovaudamasi atsisako šį kreipimąsi nagrinėti;

10.3. Regionų apygardos administracinis teismas 2018-06-19 nutartimi administracinėje byloje Nr. ... konstatavo, jog Savivaldybė įvykdė Klaipėdos administracinio teismo 2016-04-06 sprendimą administracinėje byloje Nr. ... ir atkūrė Pareiškėjui nuosavybės teises į buvusį gyvenamąjį namą, ..., Palangoje (pažymos 6.3. ir 7.2 papunkčiai). Taigi skunde ir 2017-05-22 kreipimesi keliami klausimai dėl nuosavybės teisių į valstybės išperkamą pastatą atkūrimo Pareiškėjui iš esmės yra išspręsti.

11. Atsižvelgiant į tai, kad:

11.1. Pareiškėjo 2017-05-22 kreipimasis Savivaldybės administracijoje išnagrinėtas pažeidžiant Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 25 punkto nuostatas, nes atsakymas nebuvo pateiktas per 20 darbo dienų (pažymos 10.1 papunktis);

11.2. Pareiškėjas, pažeidžiant Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 26 punkto nuostatas, nebuvo informuotas apie jo 2017-05-22 kreipimosi nagrinėjimo termino pratęsimą (pažymos 10.1 papunktis);

11.3. Savivaldybės administracija Pareiškėjo 2017-05-22 kreipimąsi išnagrinėjo ir atsakymą į jį pateikė nesilaikydama Viešojo administravimo įstatyme numatyto išsamumo principo ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 35.4 papunkčio reikalavimų, nes neatsakė į šį kreipimąsi pagal jo turinį, nepateikė informacijos, susijusios su šiame kreipimesi keliamais klausimais, taip pat nenurodė, kuo vadovaudamasi atsisako šį kreipimąsi nagrinėti (pažymos 10.2 papunktis)

skundo dalis dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Pareiškėjo kreipimąsi pripažintina pagrįsta.

12. Kaip konstatavo Regionų apygardos administracinis teismas 2018-06-19 nutartimi administracinėje byloje Nr. ..., Savivaldybė įvykdė Klaipėdos administracinio teismo 2016-04-06 sprendimą administracinėje byloje Nr. ... (pažymos 10.3 papunktis), taigi Pareiškėjo 2017-05-22 kreipimesi keliami klausimai dėl nuosavybės teisių į buvusį gyvenamąjį namą, ..., Palangoje, atkūrimo iš esmės yra išspręsti. Atsižvelgiant į tai pažymėtina, kad Pareiškėjo 2017-05-22 kreipimąsi šiais klausimais pakartotinai nagrinėti netikslinga. Tačiau atkreiptinas ypatingas Savivaldybės administracijos dėmesys į tai, kad nagrinėjant skundus ir prašymus, atsakymai į juos

turi būti pateikiami aiškiai, argumentuotai ir laikantis teisės aktuose nustatytos prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarkos.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

13. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundo dalį dėl Palangos miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Pareiškėjo kreipimąsi, **pripažinti pagrįsta.**

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

14. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 ir 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius rekomenduoja **Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriui**: supažindinti Savivaldybės administracijos pareigūnus, vykdančius asmenų skundų, prašymų, kreipimąsi nagrinėjimo procedūras ir teikiančius asmenims atsakymus, su šioje pažymoje nustatytais pažeidimais ir imtis priemonių tam, kad būtų užtikrinta, jog asmenų skundai, prašymai ir kreipimaisi Savivaldybės administracijoje bus nagrinėjami teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais.

15. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Informuojant apie rekomendacijos nagrinėjimo rezultatus, Seimo kontrolieriui pateikti **informaciją pagrindžiančius dokumentus.**

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys